

[Evald Christensen.]

bane, den lægger håb øde, ja, i mange tilfælde stempler den sin mand. Er det blevet kendt i kredsen, at en ung mand eller kvinde er blevet ramt af denne sygdom, er det måske nok lidt for stærkt at sige, at så går vedkommende over i de udsudtes rækker, men det er dog kun de allerbedste venner, der ikke melder fra. Man har jo nok nogen medlidenhed med sådanne sygdomsramte mennesker, men man trækker sig, jeg havde nær sagt, uvilkårligt tilbage fra dem, selv fra at besøge dem på sygehus eller sanatorium; der bliver ligesom tomt omkring dem, dér hvor de før kunne blande sig frit og uhindret mellem andre. At dette er en væsentlig grund til, at det kan være så strengt for de unge at blive ramt af denne sygdom, er indlysende.

Nu skal det også siges, at i vor tid er der mange flere, der kommer sig af sygdommen, end tidligere. Årsagen hertil kan findes i forskellige samspillende forhold: i dygtige, opofrende læger, i påpassende sygeplejersker, i bedre sanatorieforhold og, som jeg nævnte før, mere hygiejniske forhold i hjemmene; også i mere forståelse hos patienterne og hos deres familie med hensyn til at overholde, hvad overholdes skal, for bedst at komme sygdommen til livs.

Men selvom der i første omgang er sejret over sygdommen, er sagen jo ikke dermed klaret, ja, så kommer vel endog tit det vanskeligste tidspunkt, for hvad nu? Ja, nu skal der tid til rekreation, nu skal der samles kræfter til nye tag, for at man atter kan tage et arbejde op, så man igen kan komme til at fylde sin plads i livet. Men er patienten uden midler, hvad så? Skal patienten gå lige fra sanatoriet ud i arbejdet for at tjene det daglige brød, melder vanskelighederne sig lige med det samme. Først er spørgsmålet: kan man få en plads, og lykkes dette: kan man så holde til arbejdet? Meget robust er et sådant menneske ikke, tit bukker det under igen, fordi kræfterne endnu var for små, og så er det den samme pinlige historie om igen.

Men her er det, at det, der foreslås i nærværende lovforslag, skal blive en god hjælp, og efter min tanke er der få steder, hjælpen tiltrænges som her. Vi må have det således, at den, der er ramt af tuberkulose, uden økonomiske bekymringer kan se behandlingen af sygdommen i møde, og vi må have det sådan, at når en syg er blevet rask, må vedkommende kunne se efterbehandlingen, rekonvalescenttiden i møde uden sængstelse for den pekuniære side af sagen. Ligeledes bør et sådant menneske møde vel-

vilje og støtte til atter at kunne fylde sin plads i livet. Vi skal komme til at forstå, at et sådant menneske har mere end nok at strides med, så det ikke også skal have det vanskelige økonomiske spørgsmål lagt på sine skuldre.

Jeg håber, de foreslåede tidsrum, henholdsvis 6 måneder til rekonvalescens og 2 måneder til ophold på rekreationshjem, er i overensstemmelse med, hvad der i almindelighed er nødvendigt, og dette, tillige med hvad der yderligere i lovforslaget er stillet i udsigt for en sådan patient, håber jeg kan slå til, så vedkommende atter under de bedst mulige forhold kan træde ind i sin plads i samfundet og fylde denne på den bedst mulige måde.

Jeg ved godt, at forslaget her drejer sig særlig om tuberkulosepatienter, folk med brystsyge, men også de mennesker, som er ramt af lupus — der jo også hører ind under de tuberkuløse sygdomme —, kræftsår, kræftsvulster eller af en sygdom så ondartet som leddegigt, vil jeg gerne være med til at yde den bedst mulige støtte. Jeg har blot gerne villet komme med disse få bemærkninger angående de mennesker, der er ramt af tuberkulosens svøbe.

Meget mere kunne jeg have lyst til og trang til at sige om alt herhenhørende, om de sygdomsramte, som har min dybeste medfølelse, om sygehuse og sanatorier, hvor de behandles, om lægerne og sygeplejerskerne og om vor, deres medmenneskers, stilling overfor dem. Men dette får nu være nok.

Kun denne slutbemærkning: Her synes jeg, vi alle må træde til og ikke blot træde til med hjælp og støtte fra staten, gennem rigsdagen, men jeg tænker også på det enkelte menneske; vi må huske, at her har vi en opgave overfor vor næste af meget stor betydning. Jeg er glad ved, at min gruppe helt er med i støtten, så disse meget hårdt ramte mennesker kan blive hjulpet på bedste måde under deres sygdom, rekonvalescens og rekreation og til atter at få mulighed for at træde ind i deres arbejde på lige fod med os andre.

Jeg kan på min gruppes vegne love vor meget velvillige medvirken til dette forslags ophøjelse til lov.

Socialministeren (Strøm): Jeg takker samtlige ærede ordførere for deres velvillige tilslutning til lovforslaget. Der er rettet et par enkelte spørgsmål til mig, som jeg skal forsøge at besvare.

Det ærede medlem hr. Mørk spurgte, om der ikke er udvej for at følge udvalgets be-